



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 30. januára 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Aproximácia právnych predpisov — Platnosť smernice 2014/40/EÚ — Výroba, prezentácia a predaj tabakových výrobkov — Právna úprava týkajúca sa ‚zložiek‘ — Zákaz tabakových výrobkov s arómou“

Vo veci C-220/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) z 21. apríla 2017 a doručený Súdnemu dvoru 27. apríla 2017, ktorý súvisí s konaním:

Planta Tabak-Manufaktur Dr. Manfred Obermann GmbH & Co. KG

proti

Land Berlin,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky prvej komory, sudcovia A. Arabadžiev, E. Regan, C. G. Fernlund a S. Rodin (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: R. Šereš, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. marca 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Planta Tabak-Manufaktur Dr. Manfred Obermann GmbH & Co. KG, v zastúpení: T. Masing a C. Eckart, Rechtsanwälte,
- španielska vláda, v zastúpení: S. Jiménez García, splnomocnený zástupca,
- francúzska vláda, v zastúpení: R. Coesme a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: G. Koós a M. Z. Fehér, splnomocnení zástupcovia,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Brandon, I. Rogers a Z. Lavery, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

- nórska vláda, v zastúpení: P. Wennerås, M. Schei a M. Reinertsen Norum, splnomocnení zástupcovia,
- Európsky parlament, v zastúpení: L. Visaggio, U. Rösslein a J. Rodrigues, splnomocnení zástupcovia,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: P. Plaza García, E. Karlsson a R. Wiemann, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer a J. Tomkin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. júla 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka platnosti článku 7 ods. 1, 7 a 14, článkov 8 až 11, a to najmä článku 9 ods. 1 druhého pododseku, článku 9 ods. 4 písm. a) druhej vety, článku 9 ods. 6, článku 10 ods. 1 písm. b), e) a f) a článku 11 ods. 1 prvého pododseku prvej vety, ako aj článku 13 ods. 1 písm. c) a výkladu článku 7 ods. 14, ako aj článku 13 ods. 1 písm. c) a článku 13 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, 2014, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Planta Tabak-Manufaktur Dr. Manfred Obermann GmbH & Co. KG (ďalej len „Planta Tabak“) na jednej strane a Land Berlin (Spolková krajina Berlín, Nemecko) vo veci zákazu uvádzať určité tabakové výrobky na trh a pravidiel v oblasti označovania a balenia tabakových výrobkov.

Právny rámec

- 3 Podľa odôvodnenia 9 smernice 2014/40:

„Aby sa zabezpečilo, že smernica sa bude vo všetkých členských štátoch vykonávať jednotne, je potrebné stanoviť viaceré nové vymedzenia. Keď sa na rôzne kategórie výrobkov uplatňujú rôzne povinnosti uložené touto smernicou a príslušný výrobok patrí do viac ako jednej z týchto kategórií (napr. fajka, tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet), mali by sa uplatňovať prísnejšie povinnosti.“

- 4 Odôvodnenie 16 tejto smernice stanovuje:

„Pravdepodobnosť odlišnej regulácie ešte viac zvyšujú obavy týkajúce sa tabakových výrobkov, ktoré majú inú charakteristickú arómu ako tabak, ktorá by mohla uľahčiť začatie spotrebúvania tabaku alebo ovplyvniť spotrebiteľské správanie. Malo by sa zabrániť opatreniam zavádzajúcim neodôvodnené rozdiely v zaobchádzaní s rôznymi druhmi ochutených cigariet. Výrobky s charakteristickou arómou s vyšším objemom predaja by sa však mali vyradovať postupne počas dlhšieho časového obdobia, aby sa spotrebiteľom poskytol primeraný čas na to, aby prešli na iné výrobky.“

- 5 Článok 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Cieľom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov...“

...

aby sa uľahčilo hladké fungovanie vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami, pričom by sa malo vychádzať z vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí, a aby boli splnené záväzky Únie vyplývajúce z Rámcového dohovoru [Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO)] o kontrole tabaku (ďalej len ‚RDKT‘) [schváleného rozhodnutím Rady 2004/513/ES z 2. júna 2004 o uzavretí Rámcového dohovoru Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku (Ú. v. EÚ L 213, 2004, s. 8)].“

6 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

14. ‚nová kategória tabakových výrobkov‘ je tabakový výrobok, ktorý:

- a) nepatrí ani do jednej z týchto kategórií: cigarety, tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet, fajkový tabak, tabak do vodnej fajky, cigary, cigarky, žuvací tabak, šnupavý tabak alebo tabak na orálne použitie...

...“

7 Článok 7 smernice 2014/40 stanovuje:

„1. Členské štáty zakazujú uvádzanie tabakových výrobkov s charakteristickou arómou na trh.

...

7. Členské štáty zakazujú uvádzať na trh tabakové výrobky obsahujúce arómy v akýchkoľvek ich zložkách, ako napríklad vo filtroch, papieroch, baleniach, kapsuliach, alebo akékoľvek technické prvky umožňujúce zmenu vône alebo chuti dotknutých tabakových výrobkov alebo ich intenzity dymu. Filtre, papiere a kapsuly nesmú obsahovať tabak ani nikotín.

...

12. Na iné tabakové výrobky ako cigarety a tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet sa nevzťahujú zákazy stanovené v odsekoch 1 a 7. ...

...

14. V prípade tabakových výrobkov s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje minimálne 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, ustanovenia tohto článku sa uplatňujú od 20. mája 2020.

...“

8 Články 8 až 11 tejto smernice, ktoré sa nachádzajú v kapitole II hlavy II uvedenej smernice, nazvanej „Označovanie a balenie“, obsahujú všeobecné ustanovenia, ustanovenia o všeobecných varovaniach a informačných odkazoch na tabakových výrobkoch na fajčenie, ustanovenia o kombinovaných zdravotných varovaniach pre tabakové výrobky na fajčenie, ako aj ustanovenia o označovaní tabakových výrobkov na fajčenie s výnimkou cigariet, tabaku na vlastnoručné zhotovenie cigariet a tabaku do vodnej fajky.

9 Podľa článku 9 tej istej smernice:

„1. Na každom jednotkovom balení a vonkajšom obale tabakových výrobkov na fajčenie sa uvádza jedno z týchto všeobecných varovaní:

„Fajčenie zabíja – prestaňte hneď fajčiť!“

alebo

„Fajčenie zabíja“.

Členské štáty určia, ktoré zo všeobecných varovaní uvedených v prvom pododseku sa použije.

...

4. Všeobecné varovanie a informačný odkaz, ktoré sú uvedené v odsekoch 1 a 2, sú:

a) vytlačené čiernym tučným písmom typu Helvetica na bielom podklade. Aby členské štáty vyhovedli jazykovým požiadavkám, môžu určiť veľkosť písma za predpokladu, že veľkosť písma stanovená vo vnútroštátnom práve zabezpečuje, že príslušný text zaberá čo najväčšiu časť plochy vyhradenej pre tieto zdravotné varovania,...

...

6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov určí presné umiestnenie všeobecného varovania a informačného odkazu na tabaku na vlastnoručné zhotovenie cigariet predávanom v balíčkoch, pričom zohľadní rôzne tvary balíčkov.“

10 Článok 10 smernice 2014/40 uvádza:

„1. Na každom jednotkovom balení a vonkajšom obale tabakového výrobku na fajčenie sa uvádzajú kombinované zdravotné varovania. Kombinované zdravotné varovania:

...

b) obsahujú informácie o odvykaní od fajčenia, ako sú telefónne čísla, e-mailové adresy alebo webové stránky určené na informovanie spotrebiteľov o dostupných programoch na podporu osôb, čo chcú prestať fajčiť;

...

e) sa nachádzajú na hornom okraji jednotkového balenia a akéhokoľvek vonkajšieho obalu a sú umiestnené v rovnakom smere ako akékoľvek ďalšie informácie uvedené na tomto povrchu obalu. V členských štátoch, v ktorých sú naďalej povinné kontrolné známky alebo vnútroštátne identifikačné označenia používané na daňové účely, sa môžu uplatňovať prechodné výnimky z tejto povinnosti umiestnenia kombinovaných zdravotných varovaní:

i) v prípadoch, keď sa kontrolné známky alebo vnútroštátne identifikačné označenia používané na daňové účely pripevnia na hornom okraji jednotkového balenia vyrobeného z kartónu, môže sa kombinované zdravotné varovanie, ktoré sa má nachádzať na zadnom povrchu, umiestniť priamo pod kolkom alebo vnútroštátnym identifikačným označením;

ii) v prípade, že jednotkové balenie je vyrobené z mäkkého materiálu, členské štáty môžu povoliť, aby bola pre kontrolné známky alebo vnútroštátne identifikačné označenia používané na daňové účely vyhradená obdĺžniková plocha s výškou nepresahujúcou 13 mm medzi horným okrajom balenia a horným okrajom kombinovaných zdravotných varovaní.

Výnimky uvedené v bodoch i) a ii) sa uplatňujú počas obdobia troch rokov od 20. mája 2016. Nad zdravotné varovania sa nesmú umiestňovať názvy značiek ani logá;

...

f) sa reprodukovujú v súlade s formátom, grafickým nákresom, dizajnom a rozmermi stanovenými Komisiou v súlade s odsekom 4;

...“

11 Článok 11 ods. 1 prvý pododsek prvá veta tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty môžu tabakové výrobky na fajčenie s výnimkou cigariet, tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet a tabak do vodnej fajky vyňať z povinnosti uvádzať informačný odkaz stanovený v článku 9 ods. 2 a kombinované zdravotné varovania stanovené v článku 10.“

12 Článok 13 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Označovanie jednotkových balení a každého vonkajšieho obalu a samotného tabakového výrobku nezahŕňa žiadny prvok ani charakteristický znak, ktorý:

...

c) odkazuje na chuť, vôňu, akékoľvek arómy alebo iné prídavné látky alebo na ich neprítomnosť;

...

3. Prvky alebo charakteristické znaky, ktoré sú zakázané podľa odsekov 1 a 2, môžu okrem iného zahŕňať texty, symboly, názvy, obchodné značky, názorné alebo iné symboly.“

13 Podľa článku 29 ods. 1 tej istej smernice:

„Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 20. mája 2016. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty tieto opatrenia uplatňujú od 20. mája 2016 bez toho, aby bol dotknutý článok 7 ods. 14, článok 10 ods. 1 písm. e), článok 15 ods. 13 a článok 16 ods. 3“

14 Článok 30 smernice 2014/40 uvádza:

„Členské štáty môžu povoliť, aby sa do 20. mája 2017 uvádzali na trh tieto výrobky, ktoré nie sú v súlade s touto smernicou:

a) tabakové výrobky vyrobené alebo uvedené do voľného obehu a označené v súlade so [smernicou 2001/37/ES Európskeho Parlamentu a Rady z 5. júna 2001 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových výrobkov (Ú. v. ES L 194, 2001, s. 26; Mim. vyd. 15/006, s. 147)] pred 20. májom 2016;

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Spoločnosť Planta Tabak vyrába a uvádza na trh tabakové výrobky, najmä aromatizovaný tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet.
- 16 Smernica 2014/40 bola prebratá prostredníctvom Gesetz über Tabakerzeugnisse und verwandte Erzeugnisse (zákon o tabakových a súvisiacich výrobkoch) zo 4. apríla 2016 (BGBl. 2016 I, s. 569, ďalej len „TabakerzG“).
- 17 Svojou žalobou podanou 25. apríla 2016 na Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) sa Planta Tabak domáha, aby bolo určené, že určité ustanovenia TabakerzG o zákaze aróm, o fotografiách, ktoré majú šokovať, a o zákaze propagácie aróm sa na jej výrobky nevzťahujú. Planta Tabak tiež tvrdí, že článok 7 ods. 1 a 7, články 8 až 11 a článok 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40 sú v rozpore s primárnym právom Únie, a to najmä so zásadami právnej istoty, rovnosti zaobchádzania a proporcionality.
- 18 V prvom rade vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, má pochybnosti, pokiaľ ide o platnosť a výklad ustanovení smernice 2014/40, ktoré sa týkajú zákazu aróm v tabakových výrobkoch, pravidiel označovania a balenia týchto výrobkov a zákazu propagácie aróm.
- 19 Predovšetkým sa pýta na výklad článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40, ako aj na súlad tohto ustanovenia so zásadou právnej istoty z hľadiska zákazu uvádzania tabakových výrobkov s charakteristickou arómou na trh od 20. mája 2016 v prípade, že objem predaja týchto výrobkov v rámci celej Európskej únie je nižší ako 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, a od 20. mája 2020 v prípade, že objem ich predaja je vyšší ako 3 %. Vnútroštátny súd vysvetľuje, že výrobcovia dotknutých tabakových výrobkov nie sú schopní získať informácie týkajúce sa objemov predaja v rámci celej Únie napriek tomu, že Komisia svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2015/2186 z 25. novembra 2015, ktorým sa stanovuje formát odosielania a sprístupňovania informácií o tabakových výrobkoch (Ú. v. EÚ L 312, 2015, s. 5), zaviedla ohlasovací a informačný systém, ktorého účelom je strednodobé zhromažďovanie a sprístupňovanie týchto informácií. Ani internetové stránky Komisie ani internetové stránky príslušných nemeckých spolkových orgánov neobsahujú informácie tohto druhu alebo údaje, na základe ktorých by bolo možné tieto informácie získať. Postup, ktorý treba vykonať na účely uplatnenia odchýlky stanovenej v článku 7 ods. 14 smernice 2014/40, nie je teda jasne vymedzený.
- 20 Následne výraz „kategória výrobkov“ nachádzajúci sa v tomto ustanovení nie je v smernici 2014/40 definovaný a nemožno ho teda s istotou definovať prostredníctvom výkladu. Vnútroštátny súd sa konkrétne pýta, či sa rozdelenie kategórií výrobkov má vykonať výlučne v závislosti od druhu tabakového výrobku alebo druhu arómy, ktorú tento výrobok obsahuje, alebo či tieto dve kritériá treba navzájom kombinovať (mentolové cigarety, jemne rezaný mentolový tabak atď.).
- 21 Vnútroštátny súd okrem iného uvádza, že pokiaľ ide o dátum uplatňovania zákazov týkajúcich sa obehu tabakových výrobkov, článok 7 tejto smernice je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, keďže uvedené ustanovenie rozlišuje medzi tabakovými výrobkami s arómou podľa objemu ich predaja, hoci sa tieto výrobky nachádzajú v porovnateľnej situácii z hľadiska cieľov, ktoré sleduje uvedená smernica, a to cieľa spočívajúceho v ochrane zdravia spotrebiteľov a cieľa týkajúceho sa odstránenia prekážok obchodu.
- 22 Vnútroštátny súd sa navyše pýta, či s prihliadnutím na lehoty stanovené v smernici 2014/40 je zákaz aróm v súlade so zásadou proporcionality a s článkom 34 ZFEÚ z hľadiska negatívnych ekonomických a sociálnych dôsledkov pre malé a stredné podniky špecializujúce sa na „výrobky pre úzku cieľovú skupinu“, ktorých trhový podiel v rámci celej Únie je nižší ako 3 % a ktorých uvádzanie na trh je od 20. mája 2016 zakázané.

- 23 V druhom rade vnútroštátny súd tiež poukazuje na krátkosť lehoty končiacej sa 20. mája 2016, ktorú článok 29 ods. 1 smernice 2014/40 stanovuje na účely transpozície tejto smernice a začiatku uplatňovania vnútroštátnych ustanovení, z hľadiska dátumov prijatia vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2015/1735 z 24. septembra 2015 o presnom umiestnení všeobecného varovania a informačného odkazu na tabaku na vlastnoručné zhotovenie cigariet predávanom v balíčkoch (Ú. v. EÚ L 252, 2015, s. 49) a vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2015/1842 z 9. októbra 2015 o technických špecifikáciách pre grafický nákras, dizajn a tvar kombinovaných zdravotných varovaní na tabakových výrobkoch na fajčenie (Ú. v. EÚ L 267, 2015, s. 5).
- 24 Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti najskôr pýta, či z hľadiska práva Únia môže vnútroštátny zákonodarca prijať svoje vlastné prechodné ustanovenia. Následne v prípade zápornej odpovede sa tiež pýta, či to, že sa vyžaduje, aby členské štáty transponovali smernicu 2014/40 práve pred uplynutím lehoty stanovenej v článku 29 ods. 1 tejto smernice, nie je v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení so zásadou jednotného a účinného uplatňovania práva Únie.
- 25 Okrem toho vnútroštátny súd uvádza, že časový súbeh lehoty na transpozíciu smernice 2014/40 a uplatňovania vnútroštátnych ustanovení je ťažko zlučiteľný so zásadou proporcionality. Vnútroštátny súd sa v tejto súvislosti domnieva, že bez spresnení uvedených vo vykonávacích rozhodnutiach 2015/1735 a 2015/1842 týkajúcich sa najmä presného umiestnenia všeobecného varovania a informačného odkazu na tabaku na vlastnoručné zhotovenie cigariet predávanom v balíčkoch by výrobcovia nemohli naplánovať a objednať matrice na balenie a tlačenie, ako aj prípadne naplánovať úpravu príslušných plniacich a baliacich zariadení. Medzi časom prijatia týchto rozhodnutí a dátumom stanoveným v článku 29 ods. 1 smernice 2014/40, ktorým je 20. máj 2016, bolo však približne sedem mesiacov.
- 26 V treťom rade z hľadiska zásady proporcionality sa vnútroštátny súd pýta, či článok 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40 povoľuje uvádzať samotný údaj o aróme alebo látke s určitou chuťou alebo vôňou, ktorú obsahujú tabakové výrobky v súlade so zákonom, ktorý sa neutrálnym a nepropagačným spôsobom nachádza na jednotkových baleniach alebo vonkajších obaloch.
- 27 Vnútroštátny súd sa napokon pýta, či článok 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40 tým, že zakazuje používanie určitých ochranných známk, predstavuje neprimerané zbavenie majetku v zmysle článku 17 ods. 1 druhej vety Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“). Majitelia ochranných známk, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, by boli vylúčení z akéhokoľvek primeraného alebo relevantného používania týchto ochranných známk, pričom toto vylúčenie sa ich dotýka ekonomicky rovnako ako formálne zbavenie majetku. V dôsledku požiadaviek v oblasti označovania vyplývajúcich z tohto ustanovenia by tak majitelia ochranných známk boli trvalo zbavení určitých podstatných práv týkajúcich sa ich používania, ktoré sú uvedené v článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (Ú. v. EÚ L 336, 2015, s. 1).
- 28 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. a) Sú odseky 1 a 7 článku 7 [smernice 2014/40] v spojení s článkom 7 ods. 14 tejto smernice neplatné z dôvodu porušenia zásady právnej istoty, pretože členským štátom ukladajú povinnosť zakázať uvádzanie určitých tabakových výrobkov na trh bez toho, aby bolo jasné a zrejmé, ktoré z týchto tabakových výrobkov sa konkrétne majú zakázať už od 20. mája 2016 a ktoré až od 20. mája 2020?
- b) Sú odseky 1 a 7 článku 7 [smernice 2014/40] v spojení s článkom 7 ods. 14 tejto smernice neplatné z dôvodu porušenia zásady rovnosti zaobchádzania, pretože v súvislosti so zákazmi, ktoré majú prijať členské štáty, rozlišujú podľa objemu predaja bez toho, aby pre to existoval oprávnený dôvod?

- c) Sú odseky 1 a 7 článku 7 [smernice 2014/40] neplatné z dôvodu porušenia zásady proporcionality a/alebo článku 34 ZFEÚ, pretože členským štátom ukladajú povinnosť zakázať už od 20. mája 2016 uviesť na trh tabakové výrobky s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie dosahuje menej ako 3 % konkrétnej kategórie výrobkov?
- d) V prípade zápornej odpovede [na prvú otázku písm. a) až c)]: Ako treba chápať pojem ‚kategória výrobkov‘ v článku 7 ods. 14 [smernice 2014/40]? Treba rozdelenie do ‚kategórií výrobkov‘ uskutočniť podľa typu charakteristickej arómy alebo podľa typu (aromatizovaného) tabakového výrobku alebo na základe kombinácie oboch kritérií?
- e) V prípade zápornej odpovede [na prvú otázku písm. a) až c)]: Ako treba stanoviť, že s ohľadom na určitý tabakový výrobok je dosiahnutá hranica 3 % v zmysle článku 7 ods. 14 [smernice 2014/40], pokiaľ o tom neexistujú žiadne oficiálne a verejne dostupné čísla a štatistiky?
2. a) Môžu členské štáty pri transpozícii článkov 8 až 11 [smernice 2014/40] do vnútroštátneho práva prijať doplnujúce prechodné ustanovenia?
- b) V prípade zápornej odpovede na [druhú] otázku písm. a):
- Sú článok 9 ods. 6 a článok 10 ods. 1 písm. f) [smernice 2014/40] neplatné z dôvodu porušenia zásady proporcionality a/alebo článku 34 ZFEÚ, pretože stanovenie určitých kritérií týkajúcich sa označovania a balenia delegujú na Komisiu bez toho, aby jej na to stanovili lehotu alebo upravili podrobnejšie prechodné ustanovenia či lehoty, ktoré zabezpečia, že dotknutým podnikom zostane dostatok času na prispôbenie sa požiadavkám smernice?
 - Sú článok 9 ods. 1 druhý pododsek (text varovania), článok 9 ods. 4 písm. a) druhá veta (veľkosť písma), článok 10 ods. 1 písm. b) (informácie o odvykaní od fajčenia) a písm. e) (umiestnenie varovaní), ako aj článok 11 ods. 1 prvý pododsek prvá veta (označovanie) [smernice 2014/40] neplatné z dôvodu rozporu so zásadou proporcionality a/alebo s článkom 34 ZFEÚ, pretože členským štátom poskytujú rôzne možnosti výberu a úpravy bez toho, aby im na to určili lehotu alebo stanovili podrobnejšie prechodné ustanovenia či lehoty, ktoré zabezpečia, že dotknutým podnikom zostane dostatok času na prispôbenie sa požiadavkám smernice?
3. a) Treba článok 13 ods. 1 písm. c) [smernice 2014/40] v spojení s odsekom 3 toho istého článku vykladať v tom zmysle, že členským štátom ukladá povinnosť, aby použitie informácií, ktoré sa týkajú chuti, vône, aromatických alebo iných prídavných látok, zakázali aj vtedy, keď nejde o propagačné informácie a použitie zložiek je naďalej dovolené?
- b) Je článok 13 ods. 1 písm. c) [smernice 2014/40] neplatný, pretože je v rozpore s článkom 17 [Charty]?”

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke písm. a) až c)

- 29 Svojou prvou otázkou písm. a) až c) sa vnútroštátny súd v podstate pýta na platnosť ustanovení článku 7 ods. 1 a 7 smernice 2014/40 a článku 7 ods. 14 tej istej smernice z hľadiska zásad právnej istoty, rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ako aj článku 34 ZFEÚ.

O platnosti článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 z hľadiska zásady právnej istoty

- 30 Vnútroštátny súd sa pýta, či je článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40, ktorý členským štátom ukladá povinnosť zakázať uvedenie určitých tabakových výrobkov na trh bez toho, aby jasne a presne stanovil, ktoré z týchto výrobkov majú byť zakázané od 20. mája 2016 a ktoré až od 20. mája 2020, v rozpore so zásadou právnej istoty.
- 31 Z ustálenej judikatúry nepochybne vyplýva, že zásada právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Únie dotknutým osobám umožnila poznať s istotou rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje, pričom musia mať možnosť jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať (rozsudok z 25. júla 2018, Teglgard a Fløjstrupgård, C-239/17, EU:C:2018:597, bod 52, ako aj citovaná judikatúra).
- 32 Zároveň však treba pripomenúť, že nie je potrebné, aby samotný legislatívny akt prinášal spresnenia technickej povahy, a že normotvorca Únie môže využiť všeobecný právny rámec, ktorý prípadne následne spresní (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, body 78 a 139).
- 33 Okolnosť, že článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 jednak nespresňuje výrobky s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje minimálne 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, a jednak nestanovuje konkrétny postup na účely určenia, na ktoré výrobky sa vzťahuje článok 7 ods. 14 tejto smernice, však neznamená, že článok 7 ods. 1, 7 a 14 uvedenej smernice je v rozpore so zásadou právnej istoty. Vzhľadom na absenciu právnej úpravy v tomto ohľade na úrovni Únie totiž prislúcha členským štátom alebo prípadne samotným výrobcom, aby zvolili spoľahlivú metódu, ktorá by mohla zabezpečiť splnenie požiadavky vyplývajúcej z tohto ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 101).
- 34 Za týchto podmienok treba prijať záver, že článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 nie je v rozpore so zásadou právnej istoty.

O platnosti článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 z hľadiska zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ako aj článku 34 ZFEÚ

- 35 Vnútroštátny súd sa najskôr pýta, či z dôvodu rozlišovania tabakových výrobkov v závislosti od objemu predaja, ktoré vykonáva článok 7 ods. 14 smernice 2014/40, je toto ustanovenie v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania.
- 36 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania ako všeobecná zásada práva Únie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok zo 4. mája 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 35).
- 37 Porovnateľná povaha rozdielných situácií sa posudzuje s ohľadom na všetky prvky, ktoré tieto situácie charakterizujú. Tieto prvky treba určiť a posúdiť najmä vzhľadom na predmet a cieľ aktu Únie, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Okrem toho treba zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí predmetný akt (rozsudok z 12. mája 2011, Luxembursko/Parlament a Rada, C-176/09, EU:C:2011:290, bod 32).
- 38 Smernica 2014/40 tak má podľa svojho článku 1 dvojité cieľ spočívajúci v uľahčení hladkého fungovania vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami, pričom by sa malo vychádzať z vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí (rozsudok zo 4. mája 2016, Poľsko/Parlament a Rada, C-358/14, EU:C:2016:323, bod 80).

- 39 Na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v uľahčení riadneho fungovania vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami je podľa odôvodnenia 16 smernice 2014/40 potrebné zabrániť opatreniam zavádzajúcim neodôvodnené rozdiely v zaobchádzaní s rôznymi druhmi ochutených cigariet.
- 40 Okrem toho Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i. (C-547/14, EU:C:2016:325, bod 114), konštatoval, že tabakové výrobky s charakteristickou arómou majú jednak podobné objektívne vlastnosti a jednak podobné účinky na začatie spotrebúvania tabaku a udržiavanie fajčenia.
- 41 V dôsledku toho sa tabakové výrobky s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje menej ako 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, neodlišujú od tabakových výrobkov s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje minimálne 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, a to ani z hľadiska cieľa spočívajúceho v uľahčení riadneho fungovania vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami ani z hľadiska cieľa spočívajúceho v dosiahnutí vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia.
- 42 Z toho vyplýva, že aromatizované výrobky, ktorých sa týkajú zákazy charakteristických aróm stanovené v článku 7 ods. 1 a 7 smernice 2014/40, sa na účely uplatnenia zásady rovnosti zaobchádzania nachádzajú v porovnateľných situáciách.
- 43 Ako však vyplýva z ustálenej judikatúry citovanej v bode 36 tohto rozsudku, rozdielne zaobchádzanie s porovnateľnými situáciami je odôvodnené, ak je založené na objektívnom a primeranom kritériu, to znamená ak je v súlade s právne prípustným cieľom sledovaným predmetnou právnou úpravou a tento rozdiel je primeraný cieľu, ktorý príslušné zaobchádzanie sleduje (rozsudok zo 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a i., C-127/07, EU:C:2008:728, bod 47).
- 44 Súdny dvor v tejto súvislosti uznal, že normotvorca Únie má pri výkone právomocí, ktoré sú mu zverené, širokú mieru voľnej úvahy, ak jeho konanie zahŕňa rozhodnutia politického, hospodárskeho alebo sociálneho charakteru a ak má vykonať komplexné posúdenia a hodnotenia (rozsudok zo 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a i., C-127/07, EU:C:2008:728, bod 57). Normotvorca Únie by teda v rámci výkonu svojej širokej miery voľnej úvahy mohol pristúpiť k harmonizácii len po etapách a požadovať len postupné odstraňovanie jednostranných opatrení prijatých členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i., C-547/14, EU:C:2016:325, body 63 a 134).
- 45 Pokiaľ ide o ciele sledované článkom 7 ods. 14 smernice 2014/40, z odôvodnenia 16 tejto smernice pritom vyplýva, že výrobky s charakteristickou arómou s vyšším objemom predaja by sa mali vyradovať postupne počas dlhšieho časového obdobia, aby sa spotrebiteľom poskytol primeraný čas na to, aby prešli na iné výrobky.
- 46 Ako uviedol generálny advokát v bode 48 svojich návrhov, kritérium objemu predaja tabakových výrobkov s charakteristickou arómou patriacich do konkrétnej kategórie výrobkov sa nevzťahuje na tabakové výrobky so špecifickou arómou, pričom toto kritérium je neutrálne, pokiaľ ide o výrobcov. Zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, totiž nevyplýva, že by tabakové výrobky s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje menej ako 3 % konkrétnej kategórie výrobkov, vyrábali v zásade malé a stredné podniky. V dôsledku toho treba toto kritérium považovať za objektívne odôvodnené.
- 47 Navyše treba považovať za vhodné poskytnúť spotrebiteľom potrebné časové obdobie na to, aby prešli na iné výrobky, čím sa umožní dosiahnutie rovnováhy medzi ekonomickými dôsledkami zákazu stanoveného v článku 7 smernice 2014/40 a hlavným cieľom spočívajúcim v zabezpečení vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia.

- 48 Ako uviedol generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, také kritérium spočívajúce v objeme predaja výrobkov, o aké ide vo veci samej, je totiž odrazom spotrebiteľského správania, ako aj ekonomického významu výroby dotknutých výrobkov.
- 49 Za týchto okolností treba konštatovať, že článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 nie je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania.
- 50 Vnútroštátny súd sa následne pýta, či je článok 7 ods. 1 a 7 smernice 2014/40 v súlade so zásadou proporcionality, keďže stanovuje zákaz uvádzať na trh tabakové výrobky s charakteristickou arómou, ktorých trhový podiel v rámci celej Únie je menší ako 3 % kategórie konkrétnych výrobkov.
- 51 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že zásada proporcionality vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie boli vhodné na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou a neprekračovali hranice toho, čo je potrebné na uskutočnenie týchto cieľov, pričom pokiaľ sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k najmenej obmedzujúcemu opatreniu a spôsobené ťažkosti nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (rozsudok zo 4. mája 2016, Poľsko/Parlament a Rada, C-358/14, EU:C:2016:323, bod 78).
- 52 Čo sa týka súdneho preskúmania podmienok uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 44 tohto rozsudku, normotvorca Únie disponuje širokou mierou voľnej úvahy v takej oblasti, o akú ide v prejednávanej veci, v ktorej sa predpokladá prijatie politických, hospodárskych, ako aj sociálnych rozhodnutí z jeho strany a v rámci ktorej sa od neho vyžaduje vykonanie komplexného hodnotenia.
- 53 Vzhľadom na cieľ, ktorý sa sleduje prostredníctvom zákazu uvádzať tabakové výrobky s charakteristickou arómou na trh, však treba uviesť, že tento zákaz je tiež primeraný na účely zaručenia vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí. Je totiž nesporné, že niektoré arómy sú pre mladých ľudí osobitne prítiažlivé a uľahčujú začatie spotrebúvania tabaku (rozsudok zo 4. mája 2016, Poľsko/Parlament a Rada, C-358/14, EU:C:2016:323, body 81 a 82).
- 54 V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudkoch zo 4. mája 2016, Poľsko/Parlament a Rada (C-358/14, EU:C:2016:323, bod 102), ako aj zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i. (C-547/14, EU:C:2016:325, bod 190), konštatoval, že normotvorca Únie prostredníctvom článku 7 ods. 14 smernice 2014/40 pristúpil k vyváženiu jednak ekonomických dôsledkov zákazu stanoveného v článku 7 tejto smernice a jednak hlavného cieľa spočívajúceho v zabezpečení vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, pokiaľ ide o výrobok, pre ktorý sú charakteristické jeho škodlivé vlastnosti.
- 55 Je preto potrebné konštatovať, že zákaz uvádzať tabakové výrobky s charakteristickou arómou na trh zjavne neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.
- 56 Za týchto okolností treba konštatovať, že článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 nie je v rozpore so zásadou proporcionality.
- 57 Okrem toho, pokiaľ ide o pochybnosti vnútroštátneho súdu týkajúce sa súladu článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 s článkom 34 ZFEÚ, treba konštatovať, že hoci článok 7 ods. 1, 7 a 14 tejto smernice predstavuje obmedzenie v zmysle článku 34 ZFEÚ, zdá sa, ako bolo konštatované v bode 54 tohto rozsudku, že takéto obmedzenie je odôvodnené vyvážením ekonomických dôsledkov zákazu stanoveného v článku 7 smernice 2014/40 a hlavného cieľa spočívajúceho v zabezpečení vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a nie je v rozpore so zásadou proporcionality. V dôsledku toho nie je článok 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40 ani v rozpore s článkom 34 ZFEÚ.
- 58 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy treba na prvú otázku písm. a) až c) odpovedať tak, že preskúmanie tejto otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice 2014/40.

O prvej otázke písm. d) a e)

- 59 Svojou prvou otázkou písm. d) a e) vnútroštátny súd v podstate žiada Súdny dvor o výklad pojmu „kategória výrobkov“ nachádzajúceho sa v článku 7 ods. 14 smernice 2014/40 a o poskytnutie objasnenia, pokiaľ ide o postup, ktorý má nasledovať, s cieľom určiť, či bola v prípade konkrétneho tabakového výrobku dosiahnutá hranica 3 %, ktorú tento článok stanovuje.
- 60 Treba pripomenúť, že na účely výkladu ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 26. septembra 2018, Baumgartner, C-513/17, EU:C:2018:772, bod 23).
- 61 Na úvod treba uviesť, že pojem „kategória výrobkov“, ktorý sa nachádza v článku 7 ods. 14 smernice 2014/40, nie je definovaný v článku 2 tejto smernice, nazvanom „Vymedzenie pojmov“.
- 62 Následne, pokiaľ ide o kontext, do ktorého spadá článok 7 ods. 14 smernice 2014/40, treba uviesť, že podľa článku 7 ods. 12 uvedenej smernice sú cigarety a tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet jedinými tabakovými výrobkami, na ktoré sa vzťahujú zákazy stanovené v článku 7 ods. 1 a 7 tejto smernice.
- 63 Okrem toho v článku 2 bode 14 smernice 2014/40, ktorý definuje pojem „nová kategória tabakových výrobkov“, sú cigarety a tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet vymedzené ako patriace do odlišných kategórií tabakových výrobkov.
- 64 Navyše tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet je uvedený ako príklad „kategórie výrobkov“ v odôvodnení 9 tejto smernice.
- 65 Cigarety preto podobne ako tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet predstavujú „kategóriu výrobkov“ v zmysle článku 7 ods. 14 smernice 2014/40.
- 66 Pokiaľ ide o ciele sledované článkom 7 ods. 14 tejto smernice, z odôvodnenia 16 uvedenej smernice vyplýva, že výrobky s charakteristickou arómou s vyšším objemom predaja by sa mali vyradovať postupne počas dlhšieho časového obdobia, aby sa spotrebiteľom poskytol primeraný čas na to, aby prešli na iné výrobky.
- 67 Keďže však na jednej strane výklad, podľa ktorého cigarety rovnako ako tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet predstavujú „kategóriu výrobkov“ v zmysle článku 7 ods. 14 smernice 2014/40, nie je v rozpore s týmito cieľmi a na druhej strane možno predpokladať existenciu významovej totožnosti tých istých pojmov použitých v tom istom akte Únie, nie je vhodné vykladať pojem „kategória výrobkov“ v zmysle tohto ustanovenia odlišne od toho istého pojmu nachádzajúceho sa v iných ustanoveniach tejto smernice.
- 68 Navyše, pokiaľ ide o metódu umožňujúcu určiť, či na účely uplatnenia odchýlky uvedenej v článku 7 ods. 14 smernice 2014/40 dosahuje konkrétny tabakový výrobok v rámci celej Únie hranicu 3 % stanovenú v tomto ustanovení, z judikatúry citovanej v bode 33 tohto rozsudku vyplýva, že vzhľadom na absenciu právnej úpravy Únie prislúcha členským štátom, aby určili spoľahlivú metódu, ktorá by mohla zabezpečiť splnenie požiadavky vyplývajúcej z uvedeného ustanovenia.
- 69 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že Spolková republika Nemecko vykonala článok 7 ods. 14 smernice 2014/40 v súlade s touto judikatúrou, keď v § 34 ods. 3 Verordnung über Tabakerzeugnisse und verwandte Erzeugnisse (nariadenie o tabakových a súvisiacich výrobkoch) z 27. apríla 2016 (BGBl. 2016 I, s. 980) stanovila arómy, ktoré musia tabakové výrobky obsahovať na to, aby sa zákaz uvádzania týchto výrobkov na trh uplatňoval až od 20. mája 2020.

70 Vzhľadom na tieto úvahy treba na prvú otázku písm. d) a e) odpovedať tak, že článok 7 ods. 14 smernice 2014/40 sa má vykladať v tom zmysle, že na jednej strane pojem „kategória výrobkov“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na cigarety a tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet a na druhej strane postup, ktorý treba uplatniť na účely určenia, či konkrétny tabakový výrobok dosahuje hranicu 3 % stanovenú v tomto ustanovení, musí byť stanovený v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu.

O druhej otázke

O druhej otázke písm. a)

71 Svojou druhou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 8 až 11 smernice 2014/40 majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom umožňujú stanoviť lehoty na transpozíciu, ktoré sú komplementárne k tým, ktoré sú stanovené v článku 29 ods. 1 a článku 30 písm. a) tejto smernice.

72 Treba uviesť, že článok 29 ods. 1 smernice 2014/40 stanovuje, že členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 20. mája 2016 a že uplatnia tieto ustanovenia od 20. mája 2016 bez toho, aby tým bol dotknutý najmä článok 7 ods. 14 uvedenej smernice.

73 Článok 30 tej istej smernice, nazvaný „Prechodné ustanovenie“, však vo svojom bode a) stanovuje, že členské štáty môžu povoliť, aby sa do 20. mája 2017 uvádzali na trh tabakové výrobky vyrobené alebo uvedené do voľného obehu a označené v súlade so smernicou 2001/37 pred 20. májom 2016.

74 Naproti tomu články 8 až 11 smernice 2014/40 nestanovujú lehoty na transpozíciu, ktoré by nahrádzali lehoty stanovené v článkoch 29 a 30 tejto smernice.

75 Vzhľadom na tieto úvahy treba na druhú otázku písm. a) odpovedať tak, že články 8 až 11 smernice 2014/40 sa majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom neumožňujú stanoviť lehoty na transpozíciu, ktoré sú komplementárne k tým, ktoré sú stanovené v článkoch 29 a 30 tejto smernice.

O druhej otázke písm. b)

76 Svojou druhou otázkou písm. b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či v prípade zápornej odpovede na druhú otázku písm. a) sú článok 9 ods. 1 druhý pododsek, článok 9 ods. 4 písm. a) druhá veta, článok 9 ods. 6, článok 10 ods. 1 písm. b), e) a f), ako aj článok 11 ods. 1 prvý pododsek prvá veta smernice 2014/40 v rozpore so zásadou proporcionality, ako aj článkom 34 ZFEÚ.

77 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti pripomína, že článok 9 ods. 6 a článok 10 ods. 1 písm. f) smernice 2014/40 delegujú na Komisiu stanovenie určitých kritérií týkajúcich sa označovania a balenia tabakových výrobkov bez toho, aby jej na to stanovili lehotu alebo upravili podrobnejšie prechodné ustanovenia či lehoty, ktoré zabezpečia, že dotknutým podnikom zostane dostatok času na prispôbenie sa požiadavkám tejto smernice.

78 Pokiaľ však ide o zásadu proporcionality, treba uviesť, že vzhľadom na to, že všeobecné právne zásady, medzi ktoré patrí aj táto zásada, sú súčasťou právneho poriadku Únie, je potrebné, aby ich inštitúcie Únie, ale aj členské štáty pri výkone právomocí, ktoré im boli zverené smernicami Únie, dodržiavali (rozsudok z 2. júna 2016, ROZ-ŠWIT, C-418/14, EU:C:2016:400, bod 20).

- 79 V prejednávanej veci podľa článku 32 smernice 2014/40 nadobudla táto smernica účinnosť 19. mája 2014, pričom členské štáty mali povinnosť uplatňovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr 20. mája 2016 bez toho, aby tým bol dotknutý najmä článok 7 ods. 14.
- 80 Lehota dvoch rokov, ktorú mali k dispozícii členské štáty na prijatie uvedených predpisov na účely transpozície smernice 2014/40 a na zabezpečenie toho, aby mali hospodárske subjekty dostatočný čas na prispôbenie sa požiadavkám tejto smernice, je z hľadiska zásady proporcionality dostatočná.
- 81 Navyše článok 30 smernice 2014/40 oprávňuje členské štáty, aby do 20. mája 2017 povolili uvádzanie tabakových výrobkov vyrobených alebo uvedených do voľného obehu a označených v súlade so smernicou 2001/37 pred 20. májom 2016 na trh.
- 82 Okrem toho, pokiaľ ide o to, či sú článok 9 ods. 1 druhý pododsek, článok 9 ods. 4 písm. a) druhá veta, článok 9 ods. 6, článok 10 ods. 1 písm. b), e) a f), ako aj článok 11 ods. 1 prvý pododsek prvá veta smernice 2014/40 v súlade s článkom 34 ZFEÚ, treba konštatovať, že zásada voľného pohybu tovaru nebráni zákazom alebo obmedzeniam dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodneným najmä ochranou zdravia a života ľudí (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. decembra 2004, *Swedish Match*, C-210/03, EU:C:2004:802, bod 60).
- 83 Z toho vyplýva, že ustanovenia článku 9 ods. 1 druhého pododseku, článku 9 ods. 4 písm. a) druhej vety, článku 9 ods. 6, článku 10 ods. 1 písm. b), e) a f), ako aj článku 11 ods. 1 prvého pododseku prvej vety smernice 2014/40 treba považovať za ustanovenia, ktoré sú v súlade so zásadou proporcionality a s článkom 34 ZFEÚ.
- 84 Za týchto okolností treba na druhú otázku písm. b) odpovedať tak, že preskúmanie tejto otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by sa mohla dotknúť platnosti článku 9 ods. 1 druhého pododseku, článku 9 ods. 4 písm. a) druhej vety, článku 9 ods. 6, článku 10 ods. 1 písm. b), e) a f), ako aj článku 11 ods. 1 prvého pododseku prvej vety smernice 2014/40.

O tretej otázke

O tretej otázke písm. a)

- 85 Svojou treťou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 13 ods. 1 písm. c) a článok 13 ods. 3 smernice 2014/40 majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom ukladajú povinnosť, aby použitie informácií, ktoré sa týkajú chuti, vône, arómy alebo iných prídavných látok, zakázali aj vtedy, keď nejde o propagačné informácie a použitie dotknutých zložiek je naďalej dovolené.
- 86 Podľa článku 13 ods. 1 písm. c) a článku 13 ods. 3 smernice 2014/40 označovanie jednotkových balení, každého vonkajšieho obalu, ako aj samotného tabakového výrobku nesmie zahŕňať žiadny prvok ani charakteristický znak, ktorý odkazuje na chuť, vôňu, akékoľvek arómy alebo iné prídavné látky alebo na ich neprítomnosť. Treba poznamenať, že tieto prvky a charakteristické znaky môžu okrem iného zahŕňať texty, symboly, názvy, obchodné značky, názorné alebo iné symboly.
- 87 Vzhľadom na to, že podľa samotného znenia článku 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40 nemôžu tabakové výrobky obsahovať „žiadny prvok ani charakteristický znak“, ktorý „odkazuje“ na „akékoľvek arómy“ a že podľa znenia článku 13 ods. 3 tejto smernice tieto prvky a charakteristické znaky môžu okrem iného zahŕňať texty, symboly, názvy, obchodné značky alebo názorné symboly, ktoré nemajú propagačnú povahu, treba usúdiť, že úmyslom normotvorcu Únie nebolo rozlišovať medzi propagačnými a nepropagačnými informáciami. Tento výklad podporuje skutočnosť, že na rozdiel od toho, čo stanovuje článok 13 uvedenej smernice, normotvorca v článku 20 ods. 4 písm. b) tej istej

smernice výslovne stanovil, že na jednotkových baleniach a akýchkoľvek vonkajších obaloch elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek sa neuvádzajú prvky ani znaky stanovené v článku 13 smernice 2014/40 s výnimkou prvkov alebo znakov uvedených v článku 13 ods. 1 písm. c) tejto smernice, ktoré odkazujú na arómy alebo na ich neprítomnosť.

- 88 Navyše, ako uviedol generálny advokát v bode 78 svojich návrhov, tabakové výrobky s charakteristickou arómou sa môžu naďalej odlišovať od iných tabakových výrobkov, za predpokladu, že nezahŕňajú žiaden z prvkov vymenovaných v článku 13 ods. 1 písm. a) až e) uvedenej smernice.
- 89 Okrem toho, keďže Súdny dvor v rozsudku zo 4. mája 2016, Philip Morris Brands a i. (C-547/14, EU:C:2016:325, bod 141), konštatoval, že zákaz akéhokoľvek prvku alebo charakteristického znaku odkazujúceho na akúkoľvek arómu sa uplatňuje nezávisle od otázky, či sú dotknuté informácie vecne správne, treba prijať záver, že tento zákaz sa vzťahuje aj na nepropagačné informácie, ktoré uvádzajú zložky, ktorých používanie smernica 2014/40 dovoľuje.
- 90 Z toho vyplýva, že článok 13 ods. 1 písm. c) a článok 13 ods. 3 smernice 2014/40 sa majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom ukladajú povinnosť, aby použitie informácií, ktoré sa týkajú chuti, vône, arómy alebo iných prídavných látok, zakázali aj vtedy, keď nejde o propagačné informácie, a že použitie dotknutých zložiek je naďalej dovoľené.

O tretej otázke písm. b)

- 91 Svojou treťou otázkou písm. b) sa vnútroštátny súd pýta, či z dôvodu značných obmedzení používania obchodných značiek, ktoré stanovuje článok 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40, je toto ustanovenie v rozpore s článkom 17 Charty.
- 92 Treba uviesť, že vlastnícke právo zakotvené v článku 17 Charty sa v súlade s odsekom 2 tohto článku týka aj duševného vlastníctva.
- 93 Článok 13 ods. 1 písm. c) smernice 2014/40 v spojení s článkom 13 ods. 3 tejto smernice tým, že zakazuje, aby sa na označeniach jednotkových balení, každom vonkajšom obale, ako aj samotnom tabakovom výrobku uvádzali obchodné značky odkazujúce na akékoľvek arómy, obmedzuje používanie týchto značiek.
- 94 Vlastnícke právo však nie je absolútne právo, ale musí byť zohľadnené so zreteľom na jeho funkciu v spoločnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2013, Križan a i., C-416/10, EU:C:2013:8, bod 113).
- 95 Táto skutočnosť sa pritom odzrkadľuje predovšetkým v spôsobe, akým treba uplatniť zásadu proporcionality podľa článku 52 ods. 1 Charty (rozsudok z 22. januára 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, bod 47).
- 96 V súlade s týmto posledným uvedeným ustanovením musí byť akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd upravených v Charte ustanovené zákonom, musí rešpektovať ich podstatu a musí byť, za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality, nevyhnutné a musí skutočne zodpovedať cieľom verejného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo potrebe ochrany práv a slobôd iných (rozsudok zo 4. mája 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 160).
- 97 V prejednávanej veci treba konštatovať, že obmedzenie používania obchodných značiek bolo stanovené smernicou 2014/40 a týka sa iba prípadu, keď výrobcovia používajú svoje ochranné známky na označeniach jednotkových balení, vonkajšom obale a samotnom tabakovom výrobku, bez toho, aby bola teda dotknutá samotná podstata ich práv z ochrannej známky, a to s cieľom zabezpečiť vysokú

úroveň ochrany zdravia pri odstránení prekážok, ktoré vyplývajú z vnútroštátnych zákonov v oblasti označovania [pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, bod 150].

- 98 Smernica 2014/40 totiž majiteľom obchodných značiek, na ktoré sa vzťahuje jej článok 13 ods. 1 písm. c) a článok 13 ods. 3, ponecháva voľnosť, aby ich využívali, napríklad najmä prostredníctvom veľkoobchodného predaja, akýmkoľvek iným spôsobom, než sú spôsoby, na ktoré sa vzťahujú uvedené ustanovenia. V dôsledku toho obmedzenie používania obchodných značiek uvedené v bode 93 tohto rozsudku nie je zbavením majetku.
- 99 Okrem toho, keďže podľa odôvodnenia 16 smernice 2014/40 tabakové výrobky s charakteristickou arómou uľahčujú začatie spotrebúvania tabaku a ovplyvňujú spotrebiteľské správanie, zákaz uvádzať na označeniach jednotkových balení, vonkajších obaloch a samotnom tabakovom výrobku značky odkazujúce na určitú arómu môže znížiť ich atraktivnosť a zodpovedá cieľom všeobecného záujmu uznaným Úniou tým, že prispieva k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany verejného zdravia.
- 100 Z toho vyplýva, že preskúmanie tretej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 13 ods. 1 písm. c) a článku 13 ods. 3 smernice 2014/40.

O trovách

- 101 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Preskúmanie prvej prejudiciálnej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 7 ods. 1, 7 a 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES.
2. Článok 7 ods. 14 smernice 2014/40 sa má vykladať v tom zmysle, že na jednej strane pojem „kategória výrobkov“ v zmysle tohto ustanovenia sa vzťahuje na cigarety a tabak na vlastnoručné zhotovenie cigariet a na druhej strane postup, ktorý treba uplatniť na účely určenia, či konkrétny tabakový výrobok dosahuje hranicu 3 % stanovenú v tomto ustanovení, musí byť stanovený v súlade s vnútroštátnym právom dotknutého členského štátu.
3. Články 8 až 11 smernice 2014/40 sa majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom neumožňujú stanoviť lehoty na transpozíciu, ktoré sú komplementárne k tým, ktoré sú stanovené v článkoch 29 a 30 tejto smernice.
4. Preskúmanie druhej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by sa mohla dotknúť platnosti článku 9 ods. 1 druhého pododseku, článku 9 ods. 4 písm. a) druhej vety, článku 9 ods. 6, článku 10 ods. 1 písm. b), e) a f), ako aj článku 11 ods. 1 prvého pododseku prvej vety smernice 2014/40.

5. **Článok 13 ods. 1 písm. c) a článok 13 ods. 3 smernice 2014/40 sa majú vykladať v tom zmysle, že členským štátom ukladajú povinnosť, aby použitie informácií, ktoré sa týkajú chuti, vône, arómy alebo iných prídavných látok, zakázali aj vtedy, keď nejde o propagačné informácie, a že použitie dotknutých zložiek je naďalej dovolené.**
6. **Preskúmanie tretej prejudiciálnej otázky neodhalilo žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 13 ods. 1 písm. c) a článku 13 ods. 3 smernice 2014/40.**

Podpisy